

dosar nr. 2ra-2089/2019

prima instanță, Judecătoria Cimișlia, sediul Central, judecător: (I. Volcovschi)
instanța de apel, Curtea de Apel Cahul judecători: (R. Petrov, S. Pilipenco, N. Bondarenco)

Î N C H E I E R E

06 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva lui Igor Guțu, intervenienți accesorii Ion Guțu și Edgar Dimov privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 mai 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a respins ca nefondat apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” și s-a menținut hotărârea din 11 octombrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 17 iulie 2017, SA „Moldasig” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Guțu, intervenienți accesorii Ion Guțu și Edgar Dimov privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta SA „Moldasig” a indicat că la data de 24 ianuarie 2012 în satul Porumbrei, raionul Cimișlia a avut loc un accident rutier cu implicarea autovehiculului de marca Honda model Civic cu n/î XXXXXX condus de Edgar Dimov și autovehiculul de marca Honda model CRV cu n/î XXXXXX condus de Ion Guțu. Vinovat de comiterea accidentului și cauzarea pagubei a fost recunoscut Edgar Dimov, însă prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia din data de 29 martie 2013, procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia întocmită în privința contravenientului Edgar Dimov au fost anulate, în temeiul art. 443, 445 Cod contravențional.

Reclamanta SA „Moldasig”, a menționat că la data de 09 iunie 2014, SA „Moldasig” a înaintat la Judecătoria Comrat acțiune de restituire a pagubei, în ordine de regres împotriva lui Edgar Dimov pe motivul lipsei raportului tehnic la momentul producerii accidentului, însă acțiunea a fost respinsă ca rezultat al declarării nulității procesului-verbal cu privire la contravenție, decizie menținută de Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din 22 martie 2017.

Reclamanta SA „Moldasig” a invocat că conform pct. 8 al cererii nr. D/RCA/12-987 cu privire la constatarea pagubei, stabilirea și achitarea

despăgubirii de asigurare, semnată de către asiguratul Igor Guțu, este prevăzut că: persoana păgubită se obligă, după achitarea despăgubirii, să restituie imediat, parțial sau total, suma primită în funcție de hotărârea instanței de judecată în ceea ce privește suma fapta, făptuitorul și vinovăția. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 21 lit. m) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de autovehicule, în dosarul de daune se includ în mod obligatoriu angajamentul scris prin care persoana păgubită se obligă să restituie despăgubirea în cazul anulării actelor perfectate de lucrătorii organelor afacerilor interne, ai unității de pompieri, ai procuraturii, ai instituțiilor medicale, după caz.

Reclamanta SA „Moldasig”, consideră că în circumstanțele enunțate, pîrîtul Igor Guțu este obligat să restituie prejudiciul în mărime de 5323, 37 lei, achitat de către SA „Moldasig” în calitate de asigurator, raportînd la caz prevederile legale și înscrisurile.

Reclamanta SA „Moldasig” a solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la pîrătul Igor Guțu în beneficiul SA „Moldasig” suma de 5323, 37 lei cu titlu de prejudiciu material și cheltuielile de judecată în mărime de 270 lei.

Prin hotărârea din 30 octombrie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central sa respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldasig” împotriva lui Igor Guțu cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat, s-a admis pretenția înaintată de Igor Guțu împotriva SA „Moldasig” de încasare a cheltuielilor de judecare a cauzei, s-a încasat de la SA „Moldasig” în beneficiul lui Igor Guțu suma de 3000 lei, drept compensare a cheltuielilor de judecare a cauzei.

Prin decizia din 01 martie 2018 a Curții de Apel Comrat, s-a admis cererea de apel depusă de SA „Moldasig” și s-a casat hotărârea din 30 octombrie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cu remiterea cauzei la rejudecare la Judecătoria Cimișlia în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 21 iunie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, au fost atrași din oficiu Egdar Dimov și Ion Guțu în calitate de intervenienți accesorii la cererea de chemare în judecată înaintată de către SA „Moldasig” împotriva lui Igor Guțu privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 11 octombrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, s-a respins ca fiind depusă tardiv, cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldasig” împotriva lui Igor Guțu, intervenienți accesorii Ion Guțu și Edgar Dimov cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată, s-a încasat din contul SA „Moldasig” în beneficiul lui Igor Guțu suma de 3000 lei, cu titlu de cheltuieli legate de acordarea asistenței juridice.

Prin decizia din 15 mai 2019 a Curții de Apel Cahul, s-a respins ca nefondat apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” și s-a menținut hotărârea din 11 octombrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva lui Igor Guțu, intervenienți accesorii Ion Guțu și Edgar Dimov privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

În susținerea soluției adoptate instanța de apel a reținut că la data de 24 ianuarie 2012 în satul Porumbrei, raionul Cimișlia a avut loc un accident rutier, cu implicarea autovehiculului de marca Honda model Civic cu n/î XXXXXX

condus de Edgar Dimov și autovehiculul de marca Honda model CRV cu n/î XXXXXX condus de Ion Guțu. Vinovat de comiterea accidentului și cauzarea pagubei a fost recunoscut Edgar Dimov, însă prin hotărârea Judecătoria Cimișlia din data de 29 martie 2013, procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia întocmită în privința contravenientului Edgar Dimov au fost anulate, în temeiul art. 443, 445 Cod contravențional. La data de 09 iunie 2014, SA „Moldasig” a înaintat la Judecătoria Comrat acțiune de restituire a pagubei, în ordine de regres, împotriva lui Edgar Dimov pe motivul lipsei raportului tehnic la momentul producerii accidentului, însă prin hotărârea din 26 iulie 2016 a Judecătoria Comrat acțiunea a fost respinsă ca rezultat al declarării nulității procesului-verbal cu privire la contravenție. Prin decizia din 08 decembrie 2016 a Curții de Apel Cahul s-a respins apelul depus de SA „Moldasig” și s-a menținut hotărârea din 26 iulie 2016 a Judecătoria Comrat, decizie menținută de Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din 22 martie 2017. Totodată, instanța de apel a reținut că cererea de chemare în judecată depusă de către reprezentantul reclamantului - apelant SA „Moldasig”, a fost depusă la data de 17 iulie 2017, cu numărul de înregistrare cu nr. 3-3982. Iar, conform hotărârii Judecătoria Cimișlia din 29 martie 2013, procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia întocmită în privința contravenientului Edgar Dimov au fost anulate, în temeiul art. 443, 445 Cod contravențional.

Instanța de apel a invocat prevederile art. 267 alin. (1), 272 alin. (1-4) Cod civil în care este indicat că termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani. Termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului. În acțiunile privind răspunderea delictuală, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data când păgubitul a cunoscut sau trebuia să cunoască paguba și pe cel care răspunde de ea.

Instanța de apel consideră că este întemeiată poziția instanței de fond precum că începutul curgerii termenului de prescripție pentru reclamantul-apelant SA „Moldasig” a început a început să se prescrie din data de 29 martie 2013, data la care a început să curgă dreptul la acțiune, față de părțile implicate în litigiu.

Instanța de apel a constatat că însăși apelantul-reclamant în cererea de chemare în judecată a indicat faptul că, procesul-verbal contravențional și decizia agentului constator au fost anulate prin încheierea Judecătoria Cimișlia din 29 martie 2013, care a fost adusă la cunoștința apelantului-reclamant la data de 24 martie 2014, fapt ce se confirmă indubitabil prin ștampila aplicată pe încheierea Judecătoria Cimișlia din 29 martie 2013, certificată și anexată la materialele cauzei, de apelantul-reclamant SA „Moldasig”.

Instanța de apel a mai constatat că prima instanță a determinat corect raportul juridic litigios, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate le-a fost dată o apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Instanța de apel consideră neîntemeiate alegațiile apelantului precum că dreptul la acțiune a început a curge la data 08 decembrie 2016, dată la care hotărârea instanței de fond, prin care s-a reținut că nu există vinovăția lui Edgar

Dimov, a rămas definitivă, or, apelantul interpretează eronat normele legale citate supra, deoarece din materialele cauzei s-a stabilit cert că la data de 24 martie 2014 SA „Moldasig” a recepționat încheierea din 29 martie 2013 prin care procesul-verbal cu privire la contravenție, întocmit în privința lui Edgar Dimov a fost declarat nul, respectiv, anume din data de 24 martie 2014 și până în data de 24 martie 2017, SA „Moldasig” ar fi putut să se adreseze instanței de judecată cu acțiune împotriva lui Igor Guțu.

Mai mult, instanța de apel a menționat că prin hotărârea din 26 iulie 2016 a Judecătorei Comrat și decizia din 08 decembrie 2016 a Curții de Apel Cahul, la care face trimitere apelantul precum că anume de la această dată 08 decembrie 2016, se naște dreptul la acțiune al reclamantului-apelant, s-a stabilit cert că nu există o hotărâre ce ar indica vinovăția lui Edgar Dimov. Decizia Curții de Apel Cahul devenind definitivă de la data pronunțării, fapt confirmat prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2017, prin care recursul declarat de către SA „Moldasig” împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 08 decembrie 2016 s-a declarat inadmisibil.

Instanța de apel consideră necesar de a respinge apelul depus de SA „Moldasig” ca fiind nefondat, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

La 19 august 2019, SA „Moldasig”, a declarat recurs împotriva deciziei din 15 mai 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldasig”.

În motivarea cererii de recurs recurenta SA „Moldasig”, a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe le consideră vădit ilegale și neîntemeiate, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, temei specificat la art. 432 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă.

Recurenta SA „Moldasig” a invocat că la data de 09 iunie 2014, SA „Moldasig” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Edgar Dimov, cu privire la încasarea prejudiciului în regres în mărime de 5323,37 lei, potrivit art. 29, lit. f) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de autovehicule, în care este indicat că asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea acestuia, atunci când utilizatorul autovehiculului nu dispunea de certificat de revizie tehnică la data producerii accidentului rutier. Prin hotărârea Judecătorei Comrat din 26 iulie 2016 și Decizia Curții de Apel Cahul din 08 decembrie 2016, acțiunea SA „Moldasig” împotriva lui Edgar Dimov a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Pe marginea soluției adoptate, atât instanța de fond cât și cea de apel au concluzionat că nu există o hotărâre ce ar demonstra vinovăția lui Edgar Dimov, indicând că prin hotărârea judecătorei Cimișlia nr. 5r-17/13 din 29 martie 2013, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost declarat nul.

Recurenta SA „Moldasig” a menționat că instanțele judecătorești inferioare la adoptarea soluției au admis o încălcare gravă a legislației civile, or procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui Edgar Dimov a fost declarat nul pe motiv de procedură, însă vinovăția asiguratului Edgar Dimov în comiterea accidentului rutier și răspunderea acestuia pentru pagubele cauzate nu s-a anulat.

Mai mult, instanțele de judecată urmează să țină cont că lipsa deciziei agentului constatator a organelor de resort nu generează și respingerea în mod arbitrar a cererii de chemare în judecată. Prin urmare, instanța de judecată este în drept, în cadrul judecării cauzei civile privind repararea prejudiciului rezultat din accidentul rutier, să constate vinovăția pîrîtului în cauzarea prejudiciului material, prin orice mijloc legal de probă.

Recurenta SA „Moldasig” a indicat că termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de fond din data de 08 decembrie 2016, prin care instanțele au reținut că nu există vinovăția lui Edgar Dimov și respectiv, nu poate pune în obligația acestuia restituirea prejudiciului. Reiterează apelantul faptul că anume din data de 08 decembrie 2016 SA „Moldasig” a aflat despre încălcarea dreptului său subiectiv și respectiv s-a născut obligația asiguratului Igor Guțu de restituire a despăgubirii de asigurare.

Recurenta SA „Moldasig” consideră că instanțele judecătorești inferioare nu au analizat și apreciat probele prezentate la materialele cauzei, fiind emisă o hotărâre ilegală și neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 15 mai 2019 a Curții de Apel Cahul, a fost expediată participanților la proces la data de 17 iunie 2019, prin scrisoarea de expediere nr. 05-2a-139-05022019 (f. d. 14, vol. II), fiind recepționată de recurenta SA „Moldasig” la data de 24 iunie 2019, ce se confirmă prin dovada trimiterii poștale DS3909337954AS (f.d. 18, vol. II).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de SA „Moldasig”, la data de 19 august 2019, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 02 octombrie 2019, în adresa intimatului Igor Guțu a fost expediată copia recursului declarat de SA „Moldasig”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul, Igor Guțu nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de SA „Moldasig”, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către

instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Moldasig”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de SA „Moldasig”, se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat de SA „Moldasig”, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de SA „Moldasig”.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva deciziei din 15 mai 2019 a Curții de Apel Cahul, în cauză civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva lui Igor Guțu, intervenienți accesorii Ion Guțu și Edgar Dimov privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Galina Stratulat

Nina Vascan